

EURASIA
CENTER

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2025. október 25–31.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs**

Tartalomjegyzék:

Az ASEAN-módszer diadala és dilemmái a 47. ASEAN-csúcstalálkozón. 4

Kelet-Ázsia..... 8

Dél-Ázsia 11

Délkelet-Ázsia.....15

Közel-Kelet..... 20

Oroszország és a posztsovjet térség 23

Impresszum 26

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

Az ASEAN-módszer diadala és dilemmái a 47. ASEAN-csúcstalálkozón

Szakáli Máté

Az ASEAN-módszer diadala és dilemmái a 47. ASEAN-csúcstalálkozón

Donald Trump amerikai elnök a 47. ASEAN-csúcstalálkozó zárásán Kuala Lumpurban így fordult Délkelet-Ázsia állam- és kormányfőihez: „Önök kivételes vezetők... minden, amihez hozzáérnek, arannyá válik.” Bár Trump hajlamos a túlfűtött jelzőkre és a végletekben való fogalmazásra, szavai mégis azt tükrözték, hogy kifejezetten élvezte második elnöki ciklusának első ázsiai állomását.

A csúcstalálkozó légköre fesztelen volt: a vezetők baráti hangnemben kommunikáltak, a protokollt közvetlen gesztusok váltották fel, s az esemény kifejezetten emberközeli jelleget öltött. A találkozó hangulata mindent felidézett, ami az úgynevezett ASEAN-módszer lényegét adja – a fesztelen, közvetlen diplomácia, a gesztusokban gazdag, emberi megközelítés, amely a formális protokoll mögött a kapcsolatok személyes szövetére épít. Ez a fajta diplomáciai stílus a régió soknemzetiségű, politikailag és kulturálisan heterogén közegében sajátos stabilitást biztosít.

Az ASEAN-módszer vezetői dimenziója

Az idei évben Malajzia miniszterelnöke, Anwar Ibrahim töltötte be az ASEAN soros elnöki tisztségét. Több mint négy évtizedes politikai pályája, valamint személyes karizmája meghatározóvá tette szerepét a csúcstalálkozó irányításában. Anwar vezetői stílusa közvetlenséget és bizalmat közvetít, amely lehetővé teszi a diplomáciai feszültségek oldását. Ezt jól illusztrálta az a humoros megjegyzése, amelyet Trump felé tett: „Én börtönben voltam, te majdnem odajutottál.” Ez a fajta kommunikáció nem pusztán könnyedséget tükröz, hanem az ASEAN-módszer egyik alapelvét: az interperszonális kapcsolatokra épülő politikai párbeszédet.

Az ASEAN kezdettől fogva korlátozott formális hatáskörrel működik. A szervezetnek nincs jogilag kötelező erejű katonai vagy gazdasági szabályrendszere, döntései konszenzuson alapulnak. Az együttműködés így elsősorban bizalmi és politikai alapon szerveződik, ami rugalmas, de egyben sérülékeny struktúrát is eredményez. E megközelítés előnye, hogy a tagállamok elkerülhetik a nyílt konfrontációt, hátránya viszont, hogy nehezen képes intézményi szinten kezelni a hosszabb távú kihívásokat.

Az el nem köteleződés politikai stratégiája

Anwar Ibrahim kijelentése – „Tegnap még Donald Trumpgal ültünk egy asztalnál, ma pedig már Kínával tárgyalunk” – tömören foglalja össze az ASEAN geostratégiai helyzetét. A régió számára az el nem köteleződés nem passzív állapot, hanem tudatos stratégia. A csúcson az egymást követő szerződésalkötések is azt mutatták, hogy a nem konfrontatív diplomácia képes minden fél számára elfogadható eredményt létrehozni. A csúcstalálkozó széles nemzetközi részvétellel zajlott, ami megerősítette az ASEAN regionális, sőt globális jelentőségét.

A régió immár nem csupán gazdasági partnerként, hanem politikai stabilizátorként is fontos szerepet tölt be. Az ASEAN-államok jóllehet arra törekednek, hogy mozgásterüket megőrizzék a nagyhatalmak között, és ne kerüljenek olyan politikai szövetségi keretbe, amely veszélyeztetné biztonsági együttműködésüket az Egyesült Államokkal vagy gazdasági kapcsolataikat Kínával.

A kuala lumpuri [tanácskozáson](#) a tagállamok formálisan elfogadták Kelet-Timor felvételét a szervezet 11. tagállamaként, valamint frissítették az ASEAN-kereskedelmi egyezményt (ATIGA), amely a vámcsökkentés mellett a digitális és zöld gazdasági együttműködés szabályait is kiterjeszti. Ezzel párhuzamosan sor került az ASEAN–Kína szabadkereskedelmi megállapodás (ACFTA) harmadik felülvizsgálati fordulójának lezárására, amely a szolgáltatások és a digitális kereskedelem liberalizációját, valamint a zöld technológiákhoz kapcsolódó beruházási szabályok modernizálását célozza. A 47. ASEAN-csúcstalálkozó egyik legfontosabb gazdasági eredménye az Egyesült Államok és az ASEAN tagállamai között létrejött keretszerződés a kritikus nyersanyagok és ritkaföldfémek ellátási láncainak fejlesztéséről és biztonságáról. A megállapodás célja, hogy a délkelet-ázsiai országok – elsősorban Malajzia, Indonézia, a Fülöp-szigetek és Vietnám – fokozzák a feldolgozatlan nyersanyagok hozzáadott értékű feldolgozását, és nagyobb szerepet vállaljanak a globális technológiai ipar alapanyag-ellátásában.

Ezek az eredmények azt mutatják, hogy az ASEAN-tagok a gazdasági kapcsolataik továbbfejlesztését nem a geopolitikai rivalizálás, hanem a kölcsönös gazdasági érdekek mentén kívánják folytatni, ami a regionális integráció kézzelfogható erősödését jelzi.

A szimbolikus béke fenntartása

Az ASEAN-módszer egyik alapvető eleme a szimbolikus béke előtérbe helyezése. A szervezet gyakran olyan minimális, de látványos eredményeket céloz, amelyek csökkentik az eskaláció kockázatát, és lehetőséget teremtenek a további diplomáciai párbeszédre. A Thaiföld és Kambodzsza közötti, 2025 júliusában aláírt [tűzszünet](#) példája jól mutatja e megközelítést. Bár a felek azóta is kölcsönösen a tűzszünet megsértésével vádolják egymást, a megállapodás megakadályozta a fegyveres konfliktus kiújulását.

A szintén a csúcs eredményei közé sorolható „békemegállapodás” aláírása tehát nem végleges rendezés, hanem átmeneti keret, amely lehetőséget biztosít a feszültségek fokozatos enyhítésére. Ez az eljárás mód a régióban bevett gyakorlat: a béke nem mint végpont, hanem mint folyamatosan fenntartandó állapot jelenik meg. A cél nem a gyors megoldás, hanem a stabilitás megőrzése.

A tisztelet és autonómia egyensúlya

A csúcstalálkozón megfigyelhető volt az ASEAN-módszer harmadik sajátossága is: a tisztelet kinyilvánítása alárendeltség nélkül. [Trump látogatásának](#) egyik fő célja az volt, hogy megerősítse béketeremtő imázsát, ám az ASEAN-országok ügyeltek arra, hogy az együttműködés ne keltsen alárendeltségi benyomást. Az Egyesült Államoknak biztosítottak szimbolikus elismerést – beszédet, zászlóhátteret és médiamegjelenést –, ugyanakkor megőrizték döntéshozatali autonómiájukat.

Az ilyen típusú diplomáciai egyensúlyozás az ASEAN sajátos erőforrása. A szervezet képes úgy együttműködni a nagyhatalmakkal, hogy közben fenntartja semleges pozícióját. Még a kambodzsai miniszterelnök gesztusa – Trump Nobel-békedíjra [jelölése](#) – is inkább taktikai, mint alárendeltségi lépésként értelmezhető.

Szstrukturális korlátok és jövőbeli kihívások

Az ASEAN-módszer hatékonysága ellenére több korlát is azonosítható. A személyiségközpontú diplomácia akkor működik jól, ha a vezetők között megvan a kölcsönös bizalom és politikai

összhang. Az intézményi gyengeség azonban megnehezíti a közös fellépést, különösen olyan területeken, ahol a tagállamok érdekei élesen eltérnek.

A Malajzia és az Egyesült Államok között megkötött [kereskedelmi megállapodás](#) sikerként értékelhető, de más tagállamok tárgyalásai még folyamatban vannak, és az eredmények várhatóan heterogének lesznek. A régió gazdasági integrációja így továbbra is töredezett marad. A szimbolikus béke fenntartása szintén csak részleges megoldást jelent: a Thaiföld és Kambodzsa közti határvita hosszú távú rendezéséhez az ASEAN-nak jelenleg nincs megfelelő eszköztára.

Az Egyesült Államokkal aláírt egyezmények ráadásul egyre szűkebb mozgásteret hagynak a tagállamoknak. A dokumentumok több pontja kötelezi a partnereket, hogy támogassák az amerikai kereskedelmi intézkedéseket, lépjenek fel az eredetmegjelölés manipulációja ellen, és tartózkodjanak minden olyan intézkedéstől, amely az amerikai gazdasági érdeket sértheti. Ez a feltételrendszer csökkentheti az ASEAN autonómiáját, és megnehezítheti a kiegyensúlyozott viszony fenntartását Kínával.

Összegzés

Az ASEAN-módszer egyedi diplomáciai forma, amely a rugalmasságot, a konszenzust és a konfliktuskerülést tekinti alapelvnek. E megközelítés hozzájárult a régió stabilitásához és nemzetközi presztízsének növekedéséhez, ugyanakkor nem képes minden helyzetben pótolni a strukturális és intézményi integráció hiányát. A csúcs eredményeinek fenntarthatósága szempontjából a kihívás az lesz, hogy a délkelet-ázsiai országok miként tudnak egyensúlyozni a két globális hatalom között úgy, hogy közben megőrzik politikai szuverenitásukat és gazdasági önállóságukat.

A gyorselemzést készítette: Szakáli Máté

A borítókép illusztráció, forrása: [Wikimedia Commons](#)

EURASIA
CENTER

► **KELET-ÁZSIA**

Kelet-Ázsia

Xi sürgette a lehetőségek kiaknázását, miközben kidolgozta Kína új ötéves tervét

Xinhua, Global Times, 2025. október 28.

A Kínai Kommunista Párt (KKP) a múlt héten lezárta kulcsfontosságú ülését, amelyen jóváhagyta az ország 15. ötéves tervére vonatkozó ajánlásokat, egy olyan útitervet, amely 2030-ig irányítja a nemzeti fejlődést. A KKP Központi Bizottságának 20. ülésének október 20. és 23. között tartott negyedik plenáris ülésén Xi Jinping, a KKP Központi Bizottságának főtitkára az elkövetkező öt évet a „lehetőségek ablakának” nevezte, amelyben a globális verseny fokozódása közepette stratégiai kezdeményezéseket lehet végrehajtani, és döntő előrelépést lehet tenni a szocialista modernizáció alapvető megvalósításának célja felé. A találkozó után kiadott közlemény szerint Kína az elkövetkező öt évben stratégiai lehetőségekkel, kockázatokkal és kihívásokkal egyaránt szembesül majd, valamint növekvő bizonytalanságokkal és előre nem látható tényezőkkel. Kína azt a célt tűzte ki maga elé, hogy 2035-re alapvetően megvalósítsa a szocialista modernizációt, egy mérföldkövet, amelyet három egymást követő ötéves terv – a 14., 15. és 16. – segítségével kíván elérni, amelyek 2021-től 2035-ig tartanak. Xi megjegyezte, hogy a 2035-ös cél elérésének egyik legfontosabb mércéje az, hogy Kína egy főre jutó GDP-je elérje a közepesen fejlett országok szintjét. Ahhoz, hogy ezt a célt elérjék, a gazdaságnak a 15. ötéves terv időszakában „megfelelő növekedési ütemet” kell fenntartania. Kína GDP-je az idei év első három negyedében meghaladta a 100 billió jüant (14,11 billió amerikai dollárt), ami 5,2 százalékos növekedést jelent az előző évhez képest. Ez a teljesítmény aláhúzza a kínai gazdaság rugalmasságát a belföldi és globális kihívások hálójában.

Forrás: [Xi urges seizing window of opportunity as China charts its new five-year plan](#)

Takaichi időt nyer és bizalmat épít a „szinte tökéletes” Trump-csúccsal

Jesse Johnson, Gabriel Dominguez, The Japan Times, 2025. október 29.

Sanae Takaichi új miniszterelnök első csúcstalálkozóját Donald Trump amerikai elnökkel úgy jellemezte Kobayashi Takayuki, az LDP Policy Research Council elnöke, hogy egy „majdnem tökéletes találkozó volt” – mondta ezt a keddi csúcstalálkozó után. „Be tudtuk mutatni a világnak a japán-amerikai kapcsolat erősségét és a vezetőink közötti szoros kapcsolatot.” Támogatók és a riválisok egyaránt egyet értenek ezzel. A csúcstalálkozóval Takaichi elérte céljainak nagy részét, beleértve Trump megértését Japán védelmi képességeinek növelésére irányuló törekvéseivel kapcsolatban, miközben az Egyesült Államok elnöke számos gazdasági eredményt zsebelt be, nevezetesen egy megállapodást a ritkaföldfémek és a kritikus ásványok terén való együttműködésről.

Forrás: [Takaichi buys time and builds trust with ‘near-perfect’ Trump summit](#)

Koreai civil szervezetek követelik légiközlekedés visszaállítását Oroszországgal

Jaroslav Fokin, Kommersant, 2025. október 28.

Korábban az orosz sajtóban [felmerült](#) annak a lehetősége, hogy az APEC csúcs keretein belül sikerül megállapodást kötni az orosz-dél-koreai légi összeköttetés visszaállítására, erre azonban egyelőre úgy látszik nem kerül sor. Ennek ellenére 92 dél-koreai és 36 orosz szervezet közös petícióban kérte a szöuli kormánytól a közvetlen légi összeköttetés helyreállítását Oroszországgal, valamint az ország nemzetközi szankciókban való részvételének felülvizsgálatát. A dokumentumot a „Szolidaritás az Északkelet-Ázsiában való békéért” nevű mozgalom nyújtotta be a külügyminisztériumnak, az elnöki hivatalnak és a közlekedési tárcának. A petíció szerint a légi közlekedés megszakítása mintegy 150 ezer Koreában élő vagy oroszországi koreai állampolgár mozgásszabadságát korlátozta, valamint leállította a gazdasági, oktatási és kulturális együttműködést. A szervezetek kompenzációs intézkedéseket is sürgettek. Korea mellett a légi összeköttetés visszaállításának igénye japán részről is [felmerült](#).

Forrás: [НКО Южной Кореи потребовали возобновить авиасообщение с Россией](#)

Jelentősen nőtt a külföldi tőkével működő új vállalkozások száma Kínában

Shinhua Novosti, 2025. október 25.

2025 első három negyedében Kínában 48 921 új külföldi befektetéssel rendelkező vállalkozás jött létre, ami 16,2%-kal több, mint az előző év azonos időszakában. Erről a Kínai Népköztársaság Kereskedelmi Minisztériuma szombaton közzétett adatai tanúskodnak. A minisztérium adatai szerint a jelentési időszakban a tényleges közvetlen külföldi befektetések (FDI) volumene 573,75 milliárd jüan (80,89 milliárd dollár) volt, ami 10,4 százalékkal kevesebb az előző évhez képest. A jelentés szerint azonban csak szeptemberben a közvetlen külföldi befektetések beáramlása 11,2 százalékkal nőtt az előző évhez képest. Ágazati bontásban a megadott időszakban a feldolgozóipar 150,09 milliárd jüan tényleges közvetlen külföldi befektetést kapott, míg a szolgáltatási szektor 410,93 milliárd jüant. Emellett a Kínai Népköztársaság Kereskedelmi Minisztériumának adatai szerint ugyanebben az időszakban a Japánból, az Egyesült Arab Emírségekből, az Egyesült Királyságból és Svájcban érkező befektetések éves szinten 55,5%-kal, 48,7%-kal, 21,1%-kal, illetve 19,7%-kal nőttek.

Forrás: [Количество новых предприятий с иностранным капиталом в Китае выросло на 16,2 проц. за первые девять месяцев 2025 года](#)

EURASIA
CENTER

► DÉL-ÁZSIA

Dél-Ázsia

Az OpenAI egy évig ingyenes hozzáférést biztosít a ChatGPT Go szolgáltatáshoz az indiai felhasználók számára

National Herald, 2025. október 28.

Az egyik leggyorsabban növekvő felhasználói bázisának elismeréseként az OpenAI kedden bejelentette, hogy egy évig ingyenes hozzáférést biztosít a ChatGPT Go szolgáltatáshoz minden indiai felhasználó számára, aki a november 4-től kezdődő különleges promóciós időszakban regisztrál. A bejelentés egybeesik az OpenAI első indiai DevDay Exchange rendezvényével, amelyet ugyanazon a napon rendeznek Bengaluruban – ez szimbolikus gesztus az ország virágzó fejlesztői és AI innovációs ökoszisztémája felé. A ChatGPT Go, a vállalat újonnan bevezetett, megfizethető előfizetési szintje, a platform számos fejlett funkcióját teszi elérhetővé, többek között magasabb üzenetkorlátot, kibővített memóriát, több képgenerálást, valamint több fájl és vizuális elem feltöltésének és feldolgozásának lehetőségét. Mindezt az OpenAI legújabb GPT-5 modellje teszi lehetővé, amely a következő generációs beszélgetési intelligencia és kreatív asszisztencia motorja. A ChatGPT Go, amelyet eredetileg 2025 augusztusában indítottak Indiában, gyorsan óriási sikert aratott. Egy hónapon belül a fizető ChatGPT-felhasználók száma Indiában több mint megduplázódott, ami arra készítette az OpenAI-t, hogy a tervet világszerte közel 90 országra terjessze ki. India ma a ChatGPT második legnagyobb és egyik legdinamikusabb piaca – egy olyan hely, ahol a diákok, szakemberek, vállalkozók és fejlesztők egyaránt beépítették az AI-t a mindennapi rutinjukba, és új készségek elsajátítására, a termelékenység növelésére és az innováció előmozdítására használják.

Forrás: [OpenAI to offer one-year free access to ChatGPT Go for Indian users](#)

Shehbaz miniszterelnök és Mohammed bin Salman koronaherceg a pakisztáni-szaúdi kétoldalú együttműködés erősítését ígérték

Pakistan Today, 2025. október 27.

Shehbaz Sharif miniszterelnök hétfőn Rijádban találkozott Mohammed bin Salman szaúdi koronaherceggel, ahol a két vezető megbeszélést folytatott a kétoldalú kapcsolatokról, regionális ügyekről és közös érdekű kérdésekről. A miniszterelnök a szaúdi koronaherceg meghívására látogatott Rijádba, hogy részt vegyen a Future Investment Initiative (FII9) konferencia kilencedik kiadásán. Érkezésekor az Al Yamamah palotában MBS melegen üdvözölte Shehbaz miniszterelnököt és kíséző delegációját. A találkozón részt vett Syed Asim Munir tábornok, a hadsereg vezérkari főnöke is. Shehbaz miniszterelnök és a szaúdi koronaherceg találkozója során mindkét fél áttekintette a kétoldalú kapcsolatok állapotát, és megállapodott a különböző szektorokban való együttműködés további erősítéséről. Véleményt cseréltek a regionális és nemzetközi fejleményekről is. A két vezető részletes megbeszéléseket folytatott a kétoldalú kereskedelem és befektetések ösztönzéséről, megerősítve elkötelezettségüket a Pakisztán és Szaúd-Arábia közötti gazdasági kapcsolatok erősítése iránt. A miniszterelnök magas szintű delegációt vezet az FII9-re, amelynek tagjai Ishaq Dar miniszterelnök-helyettes és külügyminiszter, Muhammad Aurangzeb pénzügyminiszter, Attaullah Tarar információs miniszter, valamint Tariq Fatemi és Bilal bin Saqib különleges tanácsadók.

Forrás: [PM Shehbaz, Crown Prince MBS vow to enhance Pak-Saudi bilateral cooperation](#)

India repülőgépipari megállapodást kötött egy szankcionált orosz céggel

Dhaka Tribune, 2025. október 28.

India állami tulajdonú repülőtechnikai vállalata kedden bejelentette, hogy megállapodást írt alá egy amerikai és európai szankciók alatt álló orosz repülőgépgyártóval, ami valószínűleg felbosszantja Új-Delhi nyugati szövetségeseit. A Hindustan Aeronautics Limited (HAL) bejelentette, hogy megállapodást kötött az United Aircraft Corporationnel, hogy Indiában először gyártanak polgári utasszállító repülőgépeket. India védelmi minisztere, Rajnath Singh egy X-en közzétett bejegyzésében „az indiai polgári légitölekedési szektor számára mérföldkőnek számító lépésnek” nevezte a megállapodást, amely munkahelyeket teremt és növeli az önellátást. Az Egyesült Államok és néhány más nyugati partner korábban bírálta India Oroszországhoz fűződő politikáját az ország 2022-es ukrajnai inváziója óta, és követelte, hogy Delhi tartsa be Moszkva elleni szankcióit. India viszont kijelentette, hogy nem támogatja az egyoldalú szankciókat. A Moszkvában aláírt repülőgép-megállapodás szerint a HAL az orosz United Aircraft Corporation céggel együttműködve SJ-100 típusú, két hajtóműves, keskeny törzsű repülőgépeket gyárt majd belföldi ügyfelek számára. Az üzlet rávilágít Delhi és Moszkva közötti folyamatos védelmi és energetikai kapcsolatokra, annak ellenére, hogy egyre nagyobb figyelem övezi India orosz olajvásárlásait.

Forrás: [India signs aircraft deal with sanctioned Russian firm](#)

India és Oroszország megerősítette védelmi együttműködését, új lehetőségeket keresve a katonai együttműködés terén

Firstpost, 2025. október 29.

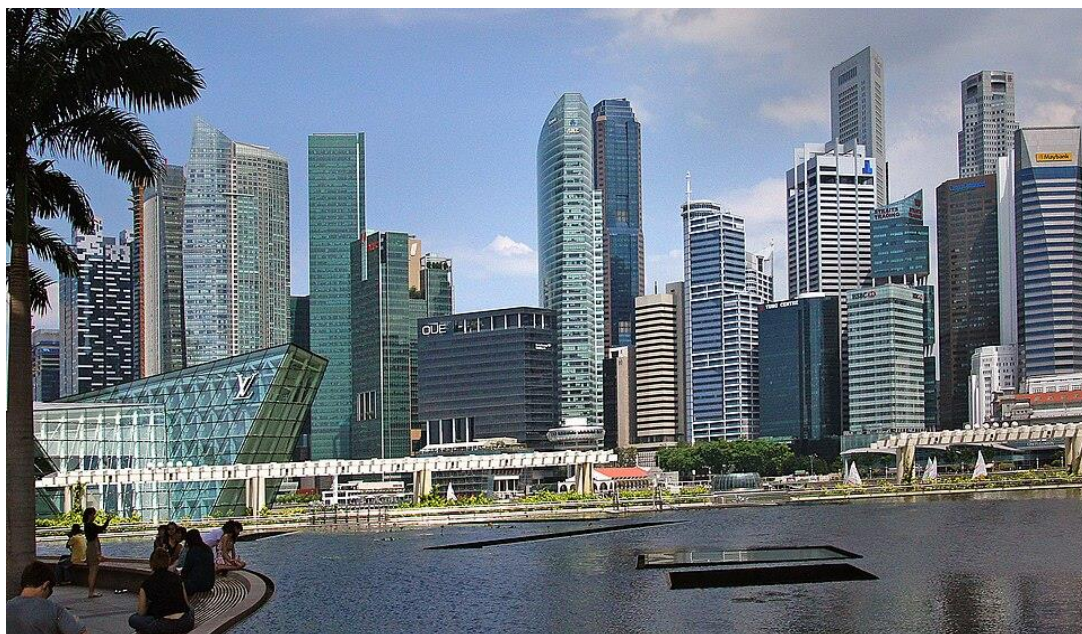
Az indiai és az orosz fegyveres erők magas rangú tisztviselői újdelhi találkozójukon megerősítették elkötelezettségüket a kétoldalú védelmi együttműködés erősítése iránt, és új lehetőségeket kerestek az együttműködés és a tudáscsere terén. A megbeszélésekre október 28–29-én került sor a Manekshaw Központban, az India–Oroszország Kormányközi Bizottság Katonai és Katonai-Műszaki Együttműködési Munkacsoportjának (IRIGC-M&MTC) 5. ülése keretében. A tisztviselők szerint a találkozón áttekintették a folyamatban lévő védelmi együttműködési terveket és értékelték a partnerség különböző területein elért eredményeket. „Mindkét fél megerősítette elkötelezettségét az India-Oroszország #DefenceCooperation fejlesztése iránt, megnyitva az utat a célzott együttműködések, a fokozott képzési csereprogramok és az új kezdeményezések előtt a Különleges és Kiváltságos Stratégiai Partnerség keretében” – közölte a Főparancsnokság Integrált Védelmi Stábja (HQ IDS) egy X-en közzétett bejegyzésében. A találkozót Ashutosh Dixit légimarsall, az integrált védelmi vezérkar főnöke és Dylevsky Igor Nikolayevich altábornagy, az orosz fegyveres erők vezérkarának főműveleti főosztályának helyettes vezetője, a delegáció vezetője közösen vezette – közölte a védelmi minisztérium. „A megbeszélések középpontjában a két fél közötti folyamatos védelmi együttműködés megerősítése állt, és új kezdeményezéseket fontolgattak a meglévő kétoldalú együttműködési mechanizmus keretében” – közölte a minisztérium. A munkacsoport ülése egy fórum, amelyet a két ország közötti védelmi együttműködés előmozdítása érdekében hoztak létre, és amelynek keretében rendszeres párbeszéd folyik a főparancsnokság, az integrált védelmi vezérkar és az orosz védelmi minisztérium nemzetközi katonai együttműködési főigazgatósága között – közölte a minisztérium.

Forrás: [India and Russia reaffirm defence cooperation, explore new avenues for military collaboration](#)

EURASIA
CENTER

► DÉLKELET-ÁZSIA

Délkelet-Ázsia

Indonézia folytatja az új főváros, Nusantara fejlesztését

Aji Cakti, Antara, 2025. október 30.

Indonézia kormánya a terveknek megfelelően halad az új főváros, Nusantara fejlesztésével, amelyet 2028-ra kívánnak az ország politikai központjává tenni – közölte Basuki Hadimuljono, a Nusantara Fővárosi Hatóság (IKN Authority) vezetője. „A főváros fejlesztése tekintetében nincs semmiféle bizonytalanság. Minden lépésünk arra irányul, hogy 2028-ra Nusantara az ország politikai központjává váljon, ahogyan azt az elnök meghatározta” – fogalmazott Hadimuljono a csütörtöki hivatalos közleményében. Hangsúlyozta, hogy a hatóság optimizmussal és átláthatósággal dolgozik, és célja, hogy minden projekt kézzelfogható előnyöket hozzon a helyi közösségek számára. Prabowo Subianto elnök és Gibran Rakabuming Raka alelnök kormányzati ciklusának első évében a főváros építése jelentős előrehaladást mutat. A 2025/12-es számú elnöki rendelet – a nemzeti középtávú fejlesztési tervről – megerősítette Prabowo elkötelezettségét a projekt folytatása és felgyorsítása mellett, amely az ország kiegyensúlyozott területi fejlődésének szimbólumává kíván válni. Ezt egészíti ki a 2025/79-es elnöki rendelet, amely az adott év kormányzati munkatervét rögzíti, és hivatalosan kijelöli Nusanterát Indonézia politikai fővárosaként 2028-tól. A dokumentum egyúttal előírja az állami tisztviselők fokozatos áthelyezését az új székhelyre, valamint az átmenetet támogató kulcsfontosságú infrastrukturális beruházások megvalósítását. A Nusantara Fővárosi Hatóság közlése szerint a fejlesztés Prabowo elnök öt nemzeti prioritásához igazodik: a gazdasági stabilitás, a társadalmi jólét, az oktatás és humánerőforrás-fejlesztés, az élelmezésbiztonság, valamint a közegészségügy megerősítéséhez. Gazdasági szempontból a projekt állami források, köz- és magánszféra partnerségek (PPP), valamint magánberuházások kombinációjával valósul meg. Prabowo a 2025–2029-es időszakra 48,8 ezermilliárd rúpia (mintegy 2,9 milliárd amerikai dollár) kormányzati forrást hagyott jóvá, amelyet hazai és nemzetközi befektetők egészítenek ki. Eddig összesen 225,02 ezermilliárd rúpia (körülbelül 13,5 milliárd dollár) értékű beruházási kötelezettségvállalás született, amelyből 66,3 ezermilliárd rúpia (3,9 milliárd dollár) magánbefektetésektől, míg 158,7 ezermilliárd rúpia (9,5 milliárd dollár) PPP-projektekből származik – elsősorban közúti, közmű-alagút- és lakóingatlan-fejlesztésekre. A fejlesztés társadalmi dimenzióját is hangsúlyozzák: eddig több mint 879 képzési program indult el, amelyek célja a főváros környékén élő lakosok szakmai készségeinek fejlesztése és megélhetési lehetőségeinek javítása. A kormány álláspontja szerint Nusantara megépítése nem pusztán főváros-áthelyezési projekt, hanem az indonéz államiság modernizációjának és kiegyensúlyozott nemzeti fejlődésének jelképe.

Forrás: [Otorita IKN tegaskan pembangunan terus maju, target Ibu Kota Politik tercapai 2028](#)

Szingapúr, Chile és Új-Zéland tárgyalásokat indított a zöld gazdasági partnerségi megállapodásról

Singapore Business Review, 2025. október 31.

Szingapúr, Chile és Új-Zéland megkezdtek a tárgyalásokat egy többoldalú Zöld Gazdasági Partnerségi Megállapodás (Green Economy Partnership Agreement, GEPA) létrehozásáról, amely a három ország közös elkötelezettségén alapul a zöld gazdaságban megvalósuló kereskedelem és beruházások előmozdítása mellett. Október 31-én a három ország kereskedelmi miniszterei találkoztak a Koreai Köztársaságban, Gyeongjuban, hogy megvitassák, miként járulhat hozzá a kereskedelem a zöld átmenet felgyorsításához. A felek megállapodtak abban, hogy hivatalosan is megkezdik a tárgyalásokat a GEPA létrehozásáról. A tervezett megállapodás értelmében Chile, Új-Zéland és Szingapúr keretet hoznak létre a zöld gazdaságban folytatott kereskedelem és beruházások élénkítésére. Ennek eszközei közé tartozik a kereskedelmi akadályok csökkentése, a környezeti szabványok és ökocímkezési rendszerek összehangolása, valamint a környezeti javak, szolgáltatások és immateriális környezeti értékek (például szén-dioxid-kreditek és megújulóenergia-tanúsítványok) kereskedelmének támogatása. A GEPA célja továbbá az éghajlatváltozással összefüggő kereskedelmi intézkedések összehangolása, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású megoldások előmozdítása, valamint a fenntartható gazdasági gyakorlatok ösztönzése a kulcsfontosságú ágazatokban. A megállapodást „élő dokumentumként” határozzák meg, amely az idő előrehaladtával folyamatosan bővül majd, reagálva a technológiai és szabályozási fejleményekre. A GEPA kiegészíti a zöld gazdasággal kapcsolatos folyamatban lévő nemzetközi munkát, különösen a Kereskedelmi Világszervezet (WTO), az Ázsiai–Csendes-óceáni Gazdasági Együttműködés (APEC) és más multilaterális fórumok keretében. Lawrence Wong, Szingapúr miniszterelnöke és pénzügyminisztere hangsúlyozta: „Szingapúr, Chile és Új-Zéland korábban is úttörő szerepet játszott innovatív, jövőorientált megállapodások megkötésében. A GEPA ennek a hagyománynak a folytatása – új mércét állít a zöld gazdaságban, és új lehetőségeket teremt a vállalkozásaink és munkavállalóink számára. A megállapodás közös elkötelezettségünket fejezi ki az alacsony szén-dioxid-kibocsátású jövő felé való előrehaladás mellett.” A tárgyalások során megvitatott együttműködési területek közé tartoznak az új környezeti termékek, például a fenntartható repülőgép-üzemanyag, a nem fizikai környezeti javak, mint a szén-dioxid-kreditek és megújulóenergia-tanúsítványok, valamint a kereskedelemmel összefüggő éghajlatvédelmi intézkedések és egyéb zöld gazdasági kezdeményezések.

Forrás: [Singapore, Chile, and New Zealand enter negotiations for green economy agreement](#)

Thaicom: hazai fejlesztésű mesterséges intelligenciával az agrárium fejlesztéséért és a környezetszennyezés csökkentéséért

TheNation, 2025. október 31.

A Thaicom vállalat saját fejlesztésű mesterséges intelligenciát (AI) és műholdas technológiát alkalmaz az erdők megfigyelésére, a szennyezés és az erdőtüzek visszaszorítására, valamint az alacsony költségű karbonkredites mezőgazdaság támogatására. A Sustainability Expo 2025: A Call for Adaptation – Sustainability in Trade & Industry című rendezvényen – amelyet a Krungthep Turakij szervezett – Patompob Suwansiri, a Thaicom vezérigazgatója kiemelte: noha a Thaicom több mint harminc éve Thaiföld vezető műholdas távközlési szolgáltatója, a vállalat ma már új irányt képvisel. A hangsúly immár nem az űrversenyre, hanem a fenntartható űrtechnológia nemzeti és regionális hasznosítására helyeződik – vagyis az űrkutatás eredményeit a földi problémák megoldására kívánják fordítani. A Thaicom olyan rendszert fejlesztett ki, amely műholdfelvételeket és mesterséges intelligenciát integrál, s amelyet teljes egészében thai szakemberek hoztak létre. A projektből származó adatok és tudás Thaiföldön maradnak, célja pedig, hogy az űrtechnológia előnyeit közvetlenül a helyi közösségek számára tegye elérhetővé – különösen a mezőgazdaságban. „Kutatásaink szerint az erdőkkel kevert mezőgazdasági területek, például az olajpálma-ültetvények jelentős szénmegkötési potenciállal rendelkeznek” – mondta Patompob. „A műholdfelvételek és az AI együttes alkalmazásával ezt a potenciált pontosabban tudjuk felmérni, mint a hagyományos terepi vizsgálatokkal, és országos lefedettséget érhetünk el.” Az alkalmazott technológia fő területei: 1) Szennyezés- és tűzfigyelés: a Thaicom műholdjai képesek azonosítani a tűzveszélyes gócpontokat, amelyek gyakran súlyos légszennyezést okoznak. 2) Cukornádtermesztés: a vállalat együttműködik a Cane and Sugar Board hivatalával a műholdas adatok alapján történő megfigyelésben és a növényi maradványok égetésének visszaszorításában. A kísérleti program már több mint 1 millió rai (kb. 160 000 hektár) területet fed le Thaiföld 10 millió rai-nyi cukornádültetvényéből, és az Ipari Minisztériummal együttműködve további bővítése zajlik. 3) Olajpálma és karbonkreditek: a rendszer más növénykultúrákra is kiterjeszthető, lehetővé téve, hogy az ültetvények karbonkredit-tanúsítást szerezzenek. A technológia emellett erdőterületek értékelésére is alkalmas, és működését a Thaiföldi Üvegházhatású Gázokat Kezelő Szervezet (TGO) már hivatalosan hitelesítette. Noha a kísérleti programok sikeresek, az országos szintű alkalmazás előtt még intézményi akadályok állnak. Különösen a politikai elismerés és a költségvetési források hiánya nehezíti a terjesztést: sok minisztériumnak még nincs külön költségvetési kategóriája az ilyen típusú innovációs technológiák finanszírozására, és a bürokratikus folyamatok lassíthatják az adaptációt. Patompob felszólította a kormányzati szerveket, hogy alkalmazkodjanak a digitális korszakhoz, és a munkaerő-intenzív eljárások helyett adatvezérelt technológiákat vezessenek be.

Forrás: [Thaicom harnesses Thai-made AI to boost agriculture and curb pollution](#)

Vietnámi elektronikai és okoseszköz-kiállítás: a globális technológiai és innovációs együttműködés új platformja

Tung Lam, Hanoi Times, 2025. október 30.

A Vietnam International Electronics and Smart Appliances Expo 2025 (IEAE) megnyitotta kapuit Hanoiban, a Hanoi Nemzetközi Kiállítási Központban, ahol vezető technológiai vállalatok, szakértők és befektetők gyűltek össze, hogy erősítsék a nemzetközi együttműködést, és bemutassák a legújabb innovatív termékeket. A rendezvény október 30. és november 1. között zajlik, összesen 6 000 négyzetméteren, több mint 260 kiállító és 350 stand részvételével. A háromnapos eseményre mintegy 15 000 látogatót, vállalkozást és technológiai szakembert várnak. A modern kiállítási tér széles spektrumot ölel fel: fogyasztói elektronika, háztartási gépek és elektronikai alkatrészek egyaránt szerepelnek a kínálatban. A látogatók többek között okoshangszórókat, fejhallgatókat, okosórákat, okosszemüvegeket, áramköri lapokat és szenzorokat ismerhetnek meg. A háztartási gépek között az intelligens rizsfőzők, sütők, légszűrők, robotporszívók és személyes gondoskodást segítő eszközök különösen nagy érdeklődést váltottak ki az innovatív dizájn és a környezetbarát funkciók miatt. A telefonkiegészítőket, táblagépeket, játéktechnológiai eszközöket és számítógépeket bemutató standok is kiemelkedtek, a fenntartható, „zöld” fogyasztás irányába mutató új formaterveikkel. A kiállítás egyik központi eleme a B2B (business-to-business) találkozóprogram, amely lehetőséget biztosít a vásárlók és gyártók közvetlen kapcsolatfelvételére, termékeik értékelésére és jövőbeni partnerségek kialakítására. Ez a platform kulcsszerepet játszik a befektetési megállapodások előkészítésében, a nemzetközi ellátási láncok bővítésében, és hozzájárul Vietnám elektronikai iparának mélyebb integrációjához a globális piacba. A megnyitón To Ngoc Son, az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium (MoIT) Külpiaci Fejlesztési Főosztályának helyettes főigazgatója hangsúlyozta, hogy az IEAE olyan fórum, amely a legkorszerűbb termékek és technológiák bemutatását szolgálja. „A rendezvény lehetőséget nyújt a vietnámi vállalatoknak arra, hogy megismerjék a potenciális partnereket, felmérjék a piaci igényeket, új együttműködési lehetőségeket fedezzenek fel, és azonosítsák a globális trendeket versenyképességük erősítése érdekében” – mondta Son. A minisztérium ösztönzi a vietnámi cégeket, hogy külföldi partnerekkel együttműködésben vegyenek részt intelligens alkatrészek, eszközök és szoftverek gyártásában, ezzel növelve a hazai hozzáadott értéket és a termékek lokalizációs arányát. A vietnámi kormány az elektronikai ipart stratégiai ágazatként határozza meg, amely a nemzeti iparosítás és modernizáció kulcspillére. Az elmúlt években Vietnám Ázsia egyik meghatározó gyártóközpontjává vált, ahol a világ vezető technológiai vállalatai és több ezer beszállító működik együtt az ellátási láncokban. Emellett az ország elfogadta a Nemzeti Mesterségesintelligencia-kutatási, fejlesztési és alkalmazási stratégiát 2030-ig, amely az AI-ökoszisztéma kiépítésére és a magasan képzett munkaerő fejlesztésére összpontosít. A stratégia célja, hogy Vietnám 2030-ra az ASEAN vezető államai közé, valamint a világ 50 legfejlettebb AI-országának sorába kerüljön a mesterséges intelligencia kutatásában, fejlesztésében és alkalmazásában.

Forrás: [Vietnam electronics and smart appliances expo connects global tech and innovation](#)

EURASIA
CENTER

► KÖZEL-KELET

Közel-Kelet

A tunéziai gazdaság ellenálló képességét számos pozitív mutató is alátámasztja African Manager, 2025. október 27.

A 2025 első hónapjaiban tapasztalható kényes gazdasági helyzet ellenére a tunéziai gazdaság ellenállónak bizonyult a különféle külső sokkhatásokkal szemben. Ezt számos mutató megerősíti, kezdve a javuló növekedési ütemmel, a csökkenő inflációval és az ország államadosságának felülvizsgálatával, a Pénzügyminisztérium 2026-os állami költségvetés tervezetéről szóló jelentésében közzétett elemzés szerint. A tunéziai gazdaság összességében pozitív eredményeket ért el a legtöbb mutató tekintetében 2025 első hónapjaiban, ami további erőfeszítéseket ösztönöz a kevésbé teljesítő ágazatok ösztönzésére irányuló megoldások megtalálására. Ugyanezen forrás szerint a tunéziai gazdaság 2,4%-os növekedést mutatott 2025 első felében. A negyedéves nemzeti számlák becslései szerint 2025 második negyedévében a szezonális változásokkal kiigazított reál GDP egy százalékponttal nőtt, így az éves növekedés 3,2%-ra emelkedett. A 2025-ös első negyedévhez képest a GDP 1,8%-kal nőtt. A mezőgazdasági ágazat hozzáadott értéke 9,8%-kal nőtt az előző évhez képest 2025 második negyedévében. A mezőgazdasági ágazat 0,84 százalékponttal járult hozzá a 2025 második negyedévében regisztrált 3,2%-os növekedéshez. A szolgáltatási szektor pozitív aktivitási ütemet tartott fenn 2025 második negyedévében, hozzáadott értéke 1,9%-kal nőtt.

Forrás: [Tunisian economy demonstrates resilience supported by several positive indicators](#)

Tunéziai olívaolaj: Európa és Észak-Amerika teszi ki az export több mint 80%-át

La Presse, 2025. október 28.

A Nemzeti Mezőgazdasági Hivatal (ONAGRI) kedden közzétett adatai szerint a tunéziai olívaolaj exportbevétele elérték a 3599,1 millió dinárt (MD) a 2024 novemberi szezon kezdetétől 2025 szeptember végéig, ami 28,4%-os csökkenést jelent az előző szezon (2023/2024) azonos időszakához képest. Az ONAGRI szerint az olívaolaj átlagára 2025 szeptemberében meredeken esett, 17,9 D/kg-ról 9,28 D/kg-ra, ami 46,2%-os csökkenést jelent 2024 szeptemberéhez képest. A bevételek csökkenése ellenére az exportált mennyiség 41,3%-kal nőtt, elérve a 268,6 ezer tonnát, amelynek 15,1%-át csomagolták, 84,9%-át pedig ömlesztett formában exportálták. Az extra szűz kategória önmagában a teljes exportált mennyiség 77,7%-át teszi ki. Az európai piac továbbra is a legnagyobb, az export 58%-át teszi ki, ezt követi Észak-Amerika (26,3%) és Afrika (9,4%). A fő importőr országok Spanyolország (26,7%), Olaszország (26,4%) és az Egyesült Államok (19,3%). Ami a bio olívaolajat illeti, 2025 szeptemberének végén körülbelül 50,9 ezer tonna exportra került sor, 714 MD értékben. Az átlagár ebben a kategóriában 14,02 D/kg, ami 13,81 D/kg ömlesztett és 17,06 D/kg csomagolt között mozog. Olaszország továbbra is a vezető piac az exportált mennyiség 51,1%-ával, ezt követi Spanyolország (20,8%) és az USA (17%).

Forrás: [Huile d'olive tunisienne : l'Europe et l'Amérique du Nord concentrent plus de 80 % des exportations](#)

A Fed döntése után a Perzsa-öböl menti jegybankok csökkentették a kamatlábakat... Kuvait szembe megy a trenddel

CNBC Arabia, 2025. október 29.

Több Perzsa-öböl menti központi bank is bejelentette a kamatcsökkentést szerdán, október 29-én, miután az Egyesült Államok Szövetségi Tartalékrendszere (Fed) idén másodszor is csökkentette a kamatlábakat. Ezek közé tartozott az Egyesült Arab Emírségek, Katar és Bahrein, míg Kuvait változatlanul hagyta a kamatlábát. Az Egyesült Államok Szövetségi Tartalékrendszerének döntését követően a Katari Központi Bank 25 bázisponttal csökkentette jelenlegi betéti, hitel- és visszavásárlási kamatait, ami az idei év második ilyen csökkentése. A döntés értelmében a betéti kamatláb 4,10%-ra, a hitelkamatláb 4,6%-ra, a visszavásárlási kamatláb pedig 4,35%-ra csökkent. A Katari Központi Bank kamatcsökkentési döntése összhangban van az Egyesült Államok Szövetségi Tartalékrendszerének (Fed) 25 bázispontos kamatcsökkentési döntésével, amely a második kamatcsökkentést jelentette 2025-ben. A Szaúdi Központi Bank 25 bázisponttal csökkentette a repómegállapodások és a fordított repó megállapodások kamatlábát. A Bahreini Központi Bank szerdán egy közleményben szintén bejelentette, hogy az egynapos betéti kamatlábát 25 bázisponttal 4,5%-ra csökkentette 4,75%-ról október 30-i, csütörtöki hatállyal. Az Ománi Hírugynökség szerdán arról számolt be, hogy az Ománi Központi Bank 25 bázisponttal 4,5%-ra csökkentette a helyi bankokkal kötött repómegállapodások kamatlábát. Ezzel szemben a Kuvait Központi Bank kijelentette, hogy a monetáris kondíciók Kuvaitban szilárdak és stabilak, és kijelentette, hogy nincs szükség további kamatcsökkentésre.

Forrás: [بنوك مركزية خليجية تخفض أسعار الفائدة بعد قرار الفدرالي..والكويت تخالف الاتجاه](#)

Az isztambuli repülőtér hetedik évfordulóját ünnepelte Európa legforgalmasabb repülőtereként

Havahaber, 2025. október 29.

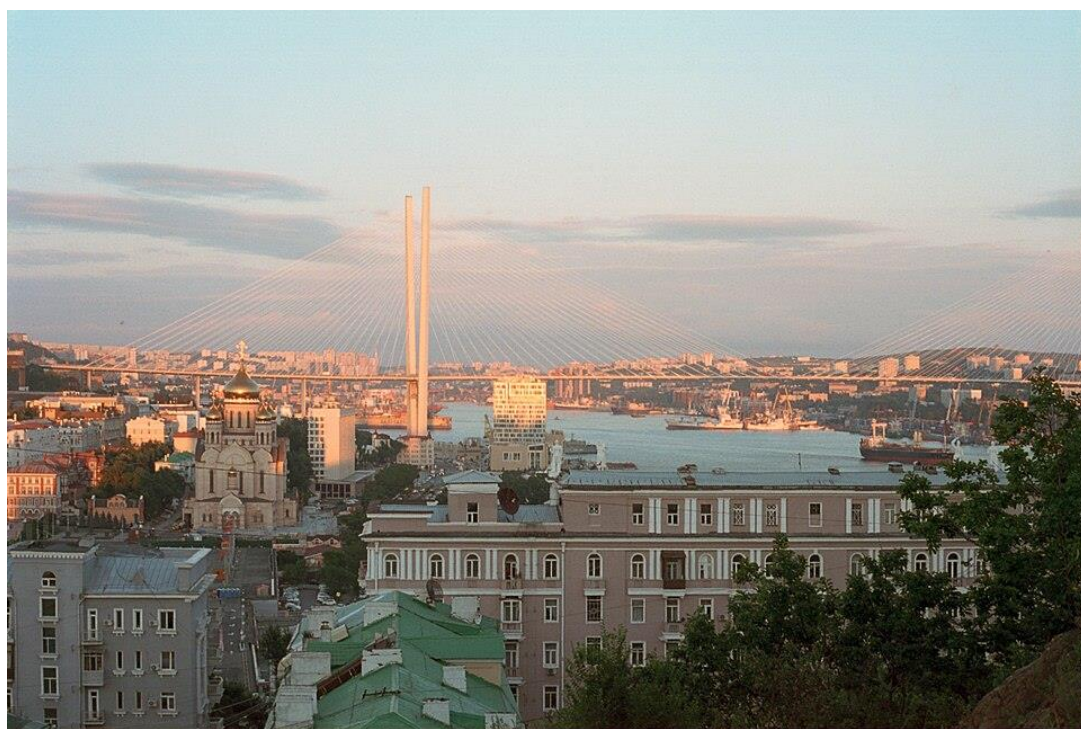
Az isztambuli repülőtér, amely Európa legforgalmasabb repülőterévé vált, hét év alatt 402 937 350 utast és 2 695 738 repülőgépet szolgált ki, 2018. október 29-én helyeztek üzembe. A repülőtér Törökország legnagyobb repülőtere, éves 90 millió utaskapacitással. Évek óta Európa legforgalmasabb repülőtere címet viseli, és ezt a címet az Európai Légiközlekedési Biztonsági Szervezet október 23-i európai légiközlekedési áttekintési jelentésében is megtartotta. Az október 13-19. közötti időszakra vonatkozó jelentésben átlagosan napi 1556 járatot bonyolított le, megelőzve olyan európai fővárosok repülőtereit, mint Amsterdam, Frankfurt, Párizs Charles de Gaulle és London Heathrow. 2025. április 17-én Európában elsőként valósult meg az egyidejű, három független kifutópálya-üzemeltetés az isztambuli repülőtéren. Ezzel a rendszerrel három repülőgép tud egyszerre leszállni vagy felszállni teljesen független kifutópályákon az isztambuli repülőtéren.

Forrás: [İstanbul Havalimanı 7. yaşına Avrupa'nın en yoğun havalimanı olarak girdi](#)

EURASIA
CENTER

▶ **OROSZORSZÁG** **és a posztszovjet térség**

Oroszország és a posztszovjet térség

III. Minszki Nemzetközi Eurázsiai Biztonsági Konferencia

Russian Council, 2025. október 29.

Október 28-29-én rendezték meg a III. Minszki Nemzetközi Eurázsiai Biztonsági Konferenciát, amely a térség egyik legfontosabb politikai és szakmai fórumává vált. A rendezvény magas szintű részvétellel zajlott – részt vett rajta Alekszandr Lukasenka belarusz elnök, Szergej Lavrov orosz külügyminiszter, Szijjártó Péter magyar külgazdasági és külügyminiszter, Milorad Dodik, a Republika Srbska elnöke, valamint Kína, Irán, India, Üzbegisztán és Tádzsikisztán képviselői, nemzetközi szervezetek és kutatóintézetek szakértői is. A konferencia kulcs üzenete: Eurázsia ma a Kelet és Nyugat érdekeinek metszéspontja, ahol sürgetően szükség van egy stabil, kollektív biztonsági rendszer kialakítására. A konferencia fő témái között szerepelt a fegyverkezési verseny megelőzése, a bizalomépítés és a párbeszéd erősítése az eurázsiai térségben.

Forrás: [РСМД на III Минской международной конференции по евразийской безопасности](#)

Örményországi fejlesztések járulhatnak hozzá az Észak-Dél Szállítási Folyosóhoz

Armenpress, 2025. október 30.

Jerevánban találkozott Örményország Területfejlesztési és Infrastruktúraügyi Minisztériumának helyettes vezetője az Eurázsiai Stabilizációs és fejlesztési Alap (ESFA) küldöttségével. A megbeszélés középpontjában a Kadzsaran–Agarak autópálya 32 kilométeres szakaszának építése állt, amely a „Észak–Dél” közlekedési folyosó része. A projektet az örmény kormány és az ESFA közösen finanszírozza, és az eurázsiai közlekedési összeköttetés kulcsfontosságú elemének tekintik. A találkozó megerősítette, hogy az Örményország és az ESFA közötti infrastrukturális partnerség stratégiai szerepet játszik a regionális integráció és a Dél-Kaukázus közlekedési hálózatának modernizálása szempontjából.

Forrás: [В МТУИ Армении обсудили вопросы, связанные с программой строительства участка Каджаран-Агарак автомагистрали «Север-Юг»](#)

Kiemelt fontosságú a BTK vasútvonal a TÁSZ számára

Szjanan Agamilazade, Report, 2025. október 31.

A Türk Államok Szervezetének (TÁSZ) vasúti vállalatának igazgatói harmadik ülésén Biskekben a résztvevők kiemelt figyelmet fordítottak a Bakui–Tbiliszi–Kars (BTK) vasútvonal használatának bővítésére. A tanácskozáson hangsúlyozták a BTK stratégiai jelentőségét a türk államok közlekedési rendszereinek integrációja és az eurázsiai konnektivitás erősítése szempontjából. A vasútvonalat a Kaukázus, Közép-Ázsia és Európa közötti hídként értékelik, amely Erősíti a Transzkaspi Nemzetközi Szállítási Útvonalat és a jövőben a Baku számára igen fontos Zangezuri folyosóval is kiegészülhet. A felek megállapodtak a közös projektek élénkítéséről, különösen a digitalizáció, a tarifapolitikai koordináció és az infrastruktúra modernizálása terén, a TÁSZ közlekedési platformjának keretében.

Forrás: [Железнодорожные администрации стран ОТГ обсудили развитие БТК и Зангезурского коридора](#)

Üzbegisztán és az EU kiterjesztett partnerségi megállapodást írt alá

Uzdaily, 2025. október 24.

Az Európai Tanács brüsszeli székházában zajlott le az Üzbegisztán-Európai Unió, ahol aláírták az Üzbegisztán és az Európai Unió közötti kiterjesztett partnerségi és együttműködési megállapodást. Az új dokumentum nemcsak intézményesíti a politikai párbeszédet, hanem jogi alapot teremt a kétoldalú együttműködéshez az gazdasági pragmatizmus és a kölcsönös előnyök elveinek alapján. A megállapodás felváltja a korábbi, 1996-os szerződést, átalakítva a kapcsolatokat a modern globális gazdaság követelményeinek megfelelően. A legfontosabb gazdasági prioritások között szerepel a szabad piac elveinek tiszteletben tartása, a technikai akadályok csökkentése, a vámjárássok egyszerűsítése és a szolgáltatások kereskedelmének liberalizálása. Üzbegisztán számára a megállapodás új lehetőségeket nyit meg az európai piacokra történő export bővítésére, a nemzetközi szabványoknak megfelelő termelési rendszerek bevezetésére, valamint felgyorsítja a közvetlen külföldi befektetések beáramlását. A dokumentum elősegíti a GSP+ preferenciák aktív kihasználását és felgyorsítja az országnak a Kereskedelmi Világszervezetbe való integrációját. A gazdasági szféra mellett a megállapodás kiterjed az emberi jogok, a bírói rendszer függetlensége, a nemek közötti egyenlőség és a civil társadalom támogatása kérdéseire is, ami megerősíti a nemzeti reformok fenntarthatóságát és növeli az ország iránti nemzetközi bizalmat. Így az új megállapodás olyan partnerségi modellt alakít ki, amelyben elsőbbséget élvez a gazdasági pragmatizmus és a gyakorlati érdekek, nem pedig a geopolitikai megfontolások, megnyitva ezzel Üzbegisztán számára a fenntartható és kölcsönösen előnyös együttműködés perspektíváit az Európai Unióval.

Forrás: [Узбекистан и ЕС подписали Соглашение о расширенном партнёрстве](#)

Kazahsztán új projekttel ösztönzi az ipar modernizációját

Ayana Birbayeva, The Astana Times, 2025. október 24.

Kazahsztán felgyorsítja a gazdaság diverzifikálására és az ipari versenyképesség erősítésére irányuló erőfeszítéseit, különös hangsúlyt fektetve a magas hozzáadott értékű gyártási és mélyfeldolgozási projektekre, miután 2025. október 23-án áttekintették Kassym-Jomart Tokayev elnök utasításainak végrehajtását. Az Ipari és Építőipari Minisztérium szerint a gyártási szektorba történő beruházások január és szeptember között 34,3%-kal nőttek, ami a meglévő üzemek modernizációjának, új ipari létesítmények fejlesztésének és az infrastruktúra javításának köszönhető. Emellett Kazahsztán tovább bővíti különleges gazdasági és ipari övezeteit, amelyek kedvező feltételeket biztosítanak a gyártási projektek számára a befektetések vonzása érdekében, jelentette a miniszterelnök sajtószolgálat. 2025-ben új különleges gazdasági övezeteket (SEZ) indítottak az Aktobe és Kyzylorda régiókban, így az országban összesen 16 SEZ, 61 ipari park és 34 kis ipari övezet működik. Jelenleg 532 projekt működik a SEZ-ekben, ebből 85 külföldi részvétellel, míg további 449 fejlesztés alatt áll. A SEZ-ekben a közvetlen külföldi befektetések teljes volumene elérte a 925,3 milliárd tengét (körülbelül 1,7 milliárd dollár). Mindazonáltal a termelés fellendítése és a stabil kereslet biztosítása érdekében Kazahsztán kiterjesztette a hosszú távú felvásárlási szerződések alkalmazását, garantálva a befektetőknek stabil piacokat termékeik számára. 2024 végéig 898 szerződést kötöttek, összesen 1 billió tenge (1,85 milliárd dollár) értékben, míg 2025 januárja és júliusa között ez a szám 1035 szerződésre emelkedett, 1,18 billió tenge (2,19 milliárd dollár) értékben, ami 70%-os növekedést jelent. A kazah kormány felügyeli 190 ipari projekt megvalósítását is, amelyek összértéke 1,5 billió tenge (2,78 milliárd USD), és amelyek várhatóan 22 600 új munkahelyet teremtenek a kohászat, a gépgyártás, a petrokémia és az élelmiszer-feldolgozás területén. Ezek közül 115 projektet már megrendeltek, amelyek 13 384 munkahelyet teremtettek, míg további 75 projekt indítását 2026-ig tervezik.

Forrás: [Kazakhstan Drives Industrial Modernization With 190 New Projects](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@nje.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2025

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720